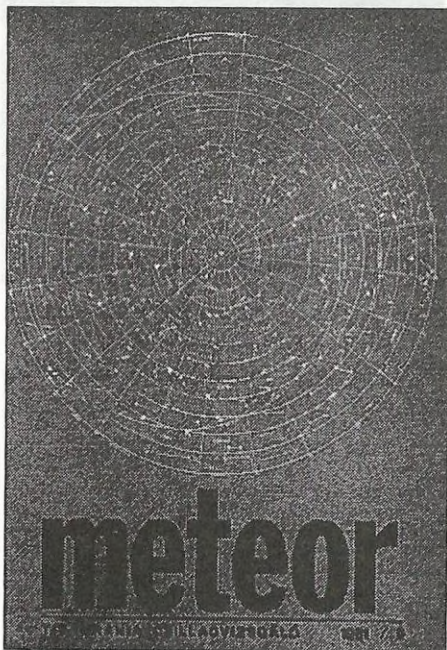
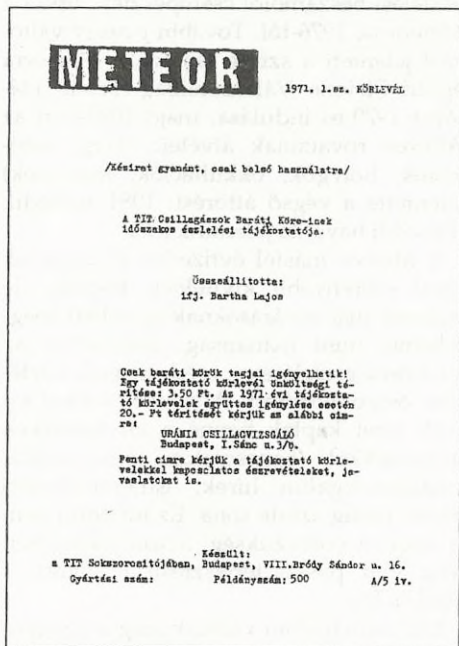

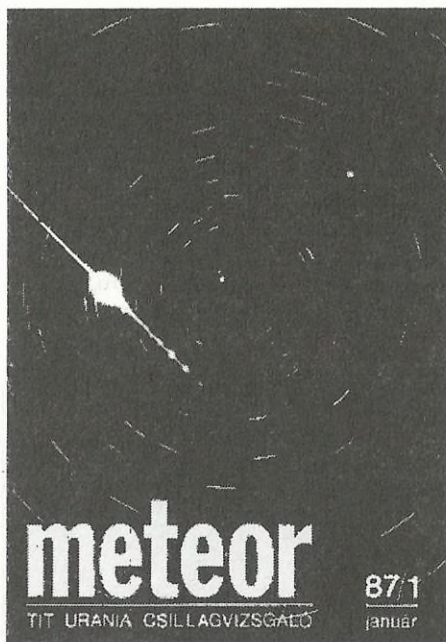
25 éves a Meteor

Az MCSE félévszázados jubileuma árnyékában szinte megfélekedzünk egy másik évfordulóról: a Meteor immár negyedszázados múltra tekinthet vissza! Szinte hihetetlen, de igaz: 1971-ben jelent meg lapunk első száma (a Csillagászat Baráti Köre tájékoztatójaként)! Az 1971/1. Meteor alig 14 oldalon látott napvilágot, igen szerény kivitelben, mindössze 500 példányban. Az első számok mára megsárgult oldalait lapozgatva egy egészen más amatörgeneráció észleléseivel találkozunk. Lehetőségeik jóval szerényebbek voltak, mint a maiaké, műszereik szegényesebbek, lelkesedésük, egyszerűségük azonban egészen magasan lobogott! Nem hiszem, hogy a nosztalgia mondatja mindezt velem — aki tanúja volt a hetvenes évek pezsgő amatőr életének, biztosan egyetért ezzel.

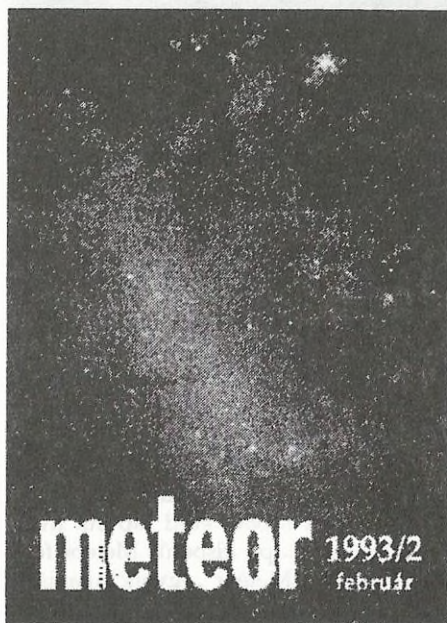

Az első Meteor címlapja (balra) és a 13. évfolyamon át megjelenő „egyencímlap” (jobbra)

A Meteor első három évéről 1991/1. számunkban olvashattuk Bartha Lajos — a lap alapítója és első szerkesztője — visszaemlékezéseit. 1973 végén — ne szépítsük a dolgot — kurtán-furcsán eltávolították a lap éléről, attól kezdve éveken át egy változó összetételű szerkesztőbizottság vitte a lap ügyeit. Az 1974/1. számmal egy tetszetősebb Meteort vehettek kézbe az előfizetők — továbbra is kéthavonta jelent meg, mindössze 25 Ft volt évi előfizetési díja. Ebből az időből ered lapunk máig ismert arculata, a címlap aljára „csúsztatott” jellegzetes, csupa kisbetűs Meteor felirat. Tizenhárom évfolyamon át „nyögték” az előfizetők a Meteor „egyencímlapját”, melyen kitartóan díszelgett az északi égbolt áttekintő térképe.

1987 január: az első fotós címlapon Zana Péter szenzációs tűzgömbfelvétele

1993 február: a Meteor kétszázadik száma

Meggyőződésem, hogy egy amatőröknek szóló folyóirat előnyére szolgál, ha amatőrök is szerkesztik. Nem kérdéses, hogy a Meteor összeállításáért felelős szerkesztők jól képzett csillagászokként az amatőrök igényeit kívánták szolgálni. Szándékaik azonban nem mindig találkoztak a tényleges igényekkel, melyeknek a 70-es években a Szentmártoni Béla által szerkesztett Albireo sokkal inkább megfelelt. Az amatőr szemléletet először a rövid életű Galilei AmatőrCsillagász Klub észlelési beszámolóit csempészték vissza a Meteorba, 1976-tól. További pozitív változást jelentett a szinte teljesen a Meteorra épülő Pleione Változócsillag-észlelő Hálózat 1979-es indulása, majd 1981-ben az Albireo rovatainak átvétele (Nap, üstökösök, bolygók, okkultációk, meteorok) jelentette a végső áttörést. 1981 második félévétől havonta jelenünk meg.

A Meteor másfél évtizeden át nemcsak jóval szerényebb kivitelben készült, de egészen más elvárásoknak is kellett megfelelnie, mint manapság. Elsősorban az amatőrök észleléseire, eredményeik közlésére összpontosított. A mainál sokkal kisebb teret kaptak benne a távcsövekkel, műszerekkel kapcsolatos információk, amatőrmozgalmi hírek, ismeretterjesztő írások pedig szinte soha. Ez utóbbira nem is nagyon volt szükség, hiszen akkoriban még volt postai terjesztésű folyóirat, a Föld és Ég.

1987 januárjában váltunk meg a „hagyományos”, jellegtelen címlaptól, azóta arra törekszünk, hogy minél több amatőr készítésű asztrofotót mutathassunk be borítónkon. A Csillagászat Baráti Köre 1989-es feloszlása után 1990–92 között lapunk már az MCSE és az Uránia Csillagvizsgáló közös kiadásában látott napvilágot. Az együttműködés 1992-ben sajnálatos módon megszakadt; az év áprilisától a Meteor Egyesületünk jelenteti meg.

Az idő múlásával technikai lehetőségeink is sokat javultak. Immár három éve, hogy áttértünk a számítógépes szerkesz-

tésre, melynek eredményeképp egyre több képet, illusztrációt közölhetünk. Ez év májusától címlapunk huzamosabb időre „színesbe váltott át”, ami nemcsak technikai, hanem anyagi lehetőségeink javulását is mutatja.

Mára a Meteor lett a legnagyobb példányszámú csillagászati periodika hazánkban. Nem kis büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy példányszámunk egyenletesen növekszik, a sokat emlegetett kedvezőtlen gazdasági helyzet ellenére is. Ma már — az észlelők igényein kívül — ki kell szolgálnunk azokat is, akik a csillagászat híreire, általánosabb ismeretterjesztő írásokra kíváncsiak. Reméljük, hogy a Meteor iránt megnyilvánuló érdeklődés a következő 25 évben is kitart.

Mizser Attila

MCSE hírek

Miskolcon jártunk

Április 27-én csillagászati-űrutasági hétfvégre voltunk hivatalosak, melynek a miskolci Technika Háza adott otthont. A kurta hétfvét Németh Csaba, a MANT miskolci csoportjának vezetője nyitotta meg — részletesen ismertette a Magyar Asztro-nautikai Társaság tevékenységét.

Az űrutasági blokk következő előadója Magyarai Béla — „civilben” amatőrcsillagász — volt, aki megosztotta velünk az űrhajóskiképzés kulisszatitkait. Kereszturi Ákos a hat éve a Föld körül keringő Hubble Űrteleszkóp kutatási eredményeiből szemelgetett. Rögtönzött Hyakutake-bemutató következett: Mizser Attila és Sebők György a nevezetes égi vándorról készült diákat mutatták be. (Nagy sikere volt Sztikay Gábor frissen érkezett asztrofotóinak is — az egyik érdeklődő mindenáron meg akarta vásárolni a kiváló felvételeket!)

Egy csillag halála — ez volt a címe Kiss László előadásának, melyben a Sakurai-objektum jelentőségét taglalta (l. cikkünket a 15. oldalon!). Zajáczy György ismét kiváló VSNET-es áttekintést adott. A japánok változós levelezőlistájáról kigyűjtött adatok alapján ismét egy sor érdekesítő számítógépes fénygörbét láthattunk.

Mizser Attila ismertette az MCSE tevékenységét, majd Zajáczy György legfrissebb indiai útiélményeivel ismertette meg a hallgatóságot.

Az előadások után egy közeli vendéglőben folytattuk a beszélgetést miskolci amatőrökkel. Kelley Istvántól megtudhattuk, hogy a nagymúltú miskolci Uránia újraindítása remélhetőleg hamarosan megtörténik. Mi is erősen reméljük, hogy a város, ahol 1964-ben kimondták a Csillagászat Baráti Köre megalakulását, ismét biztosítja egy bemutató csillagvizsgáló működési feltételeit.

Az éjszakát a bánkúti turistaházban töltöttük, abban a reményben, hogy a Bükk-fennsík nemcsak csodálatos környezettel, hanem derült éggel is megajándékoz bennünket. Az égiek nem kegyelmeztek észlelni vágyó társaságunknak — csak röpké változós binoklizásra vállalkozott néhány változós barátunk.

Hazafelé tartva útb ejtettük Pelyhe József tardi tagtársunk magán csillagvizsgálóját. Az eltolható fabodé alatt egy kettős távcsövet tanulmányozhattunk: egy Csatlós-féle 18 cm-es Cassegrain és egy 133 mm-es refraktor kapott helyet a parallaktikus tengelyrendszeren.

Mzs